

RAN-1905090103030003

LL.M. (Sem.-III) Examination November - 2025 Human Rights and Criminal Justice System

Time: 3 Hours]

[Total Marks: 70

સૂચના : / Instructions

- (1) ઉપરોક્ત દર્શાવેલ વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fill up strictly the above details on your answer book

Seat No.:

--	--	--	--	--	--

Student's Signature

- પ્ર.1.** ફોજદારી ન્યાય વ્યવસ્થાથી સંબંધિત સમસ્યાઓના કારણો, પરિણામો અને નિવારણની ચર્ચા કરો. **14**
અથવા
- પ્ર.1.** અન્ડર-ટ્રાયલ કેદીઓના અધિકારો અને જેલ સુધારણા પર તેની અસર પર ન્યાયશાસ્ત્રને વિકસિત કરવામાં ન્યાયતંત્રની ભૂમિકાનું વિશ્લેષણ કરો. **14**
- પ્ર.2.** કાયદા અમલીકરણ એજન્સીઓ દ્વારા માનવ અધિકાર ઉલ્લંઘનોને સંબોધવામાં માનવ અધિકાર સંરક્ષણ અધિનિયમ, 1993 ના યોગદાનનું મૂલ્યાંકન કરો. **14**
અથવા
- પ્ર.2.** ફોજદારી ન્યાય વ્યવસ્થા સાથે સંકળાયેલ વિવિધ એજન્સીઓની ભૂમિકા વિશે ચર્ચા કરો. **14**
- પ્ર.3.** “માલિમથ સમિતીનો અહેવાલ આરોપીઓના અધિકારોને સમાજની જરૂરિયાતો સાથે સંતુલિત કરવાનો પ્રયાસ કરે છે.” વિવેચનાત્મક રીતે તપાસ કરો. **14**
અથવા
- પ્ર.3.** માનવ અધિકારોની વધુ સારી સુરક્ષા માટે ફોજદારી ન્યાય વ્યવસ્થામાં મહત્વપૂર્ણ સુધારા સૂચવો. **14**
- પ્ર.4.** માનવ અધિકારોના ઉલ્લંઘનના સંદર્ભમાં ફોજદારી ન્યાય વ્યવસ્થાના તબક્કાઓની ચર્ચા કરો. **14**
અથવા
- પ્ર.4.** કિશોર ન્યાય વહીવાટ માટે યુએન સ્ટાન્ડર્ડ મિનિમમ રૂલ્સ (બેઈજિંગ રૂલ્સ), 1985 ના ઉદ્દેશ્યો અને માર્ગદર્શક સિદ્ધાંતોની ચર્ચા કરો. **14**
- પ્ર.5.** ટૂંક નોંધ લખો (કોઈપણ બે) **14**
- રાષ્ટ્રિય પોલીસ આયોગના અહેવાલ
 - રિમાન્ડ હોમ્સ
 - ટાડા અને પોટા
 - યુડીએચઆર

ENGLISH VERSION

- Q.1.** Discuss causes, consequences and prevention of problems relating to criminal justice system. **14**
- OR**
- Q.1.** Analyse the role of the judiciary in evolving jurisprudence on the rights of under-trial prisoners and its impact on prison reforms. **14**
- Q.2.** Evaluate the contribution of the Protection of Human Rights Act, 1993, in addressing human rights violations by law enforcement agencies. **14**
- OR**
- Q.2.** Discuss the role of various agencies involved in criminal justice system. **14**
- Q.3.** “The Malimath Committee Report seeks to balance the rights of the accused with the needs of society.” Critically examine. **14**
- OR**
- Q.3.** Suggest important reforms in criminal justice system for the better protection of human rights. **14**
- Q.4.** Discuss the stages of criminal justice system in context to human rights violation. **14**
- OR**
- Q.4.** Discuss the objectives and guiding principles of the UN Standard Minimum Rules for the Administration of Juvenile Justice (The Beijing Rules), 1985. **14**
- Q.5.** **Write short notes (Any Two)** **14**
- i. Reports of National Police Commissions
 - ii. Remand Homes
 - iii. TADA and POTA
 - iv. UDHR
-